

Az újvidéki Kémia, Biokémia és Környezetvédelem Intézet rövid története

BARTA HOLLÓ Berta*

Természettudományi Kar, Újvidéki Egyetem, Dositej Obradović tér 3, 21000 Újvidék, Szerbia

Az Újvidéki Egyetemen 1961-ben alakult meg az első Kémia Tanszék a Filozófiai Kar keretében. Ezt megelőzően a Mezőgazdasági-, a Technológiai- és az Orvostudományi Karon folyt felsőfokú kémiatanítás. Eleinte a belgrádi Természettudományi-, illetve az újvidéki Technológiai Kar tanárai adtak elő az újonnan alakult Kémia Tanszéken. Érthető módon az első években a tantervek is a fent említett karokról átvettek, melyekből tevődtek össze. Eleinte ezeknek a karoknak a hallgatói közös kurzusokat hallgattak. Majd ahogyan a korabeli társadalom igényei és a Kémia Tanszék hallgatóinak száma is nőtt, igény mutatkozott állandó tanárok alkalmazására és saját, korszerű tantervek összeállítására.

A Tanszék növekedésével 1962-ben létre jöttek a feltételek egy önálló Kémiai Intézet megalapítására. Ezen intézet alkalmazottai tanították a kémiai tárgyakat az Újvidéki Egyetem minden karán, ahol a tantervben szerepelt valamilyen kémia-alapú tárgy. A Kémiai Intézet jogilag teljesen önálló tagja volt az Egyetemnek egészen 1993-ig, amikor beolvasztották a Természettudományi Karba (TTK) és így működött a következő évtizedben. 2003-ban az Intézetet átnevezték Departman-ná és egyike lett a TTK-t alkotó öt Intézetnek: Kémia, Biológia, Földrajz és turizmus, Matematika és Fizika.

A 2010/11-es tanévben újabb névváltoztatás következett és azóta Kémia, Biokémia és Környezetvédelem Departmanként működik. Jelenleg a TTK az Újvidéki Egyetem második legnépesebb intézménye több, mint 600 alkalmazottal és több ezer hallgatóval, akik 45 akkreditált képzési program valamelyikén vesznek részt.

Annak ellenére, hogy eleinte az összes karok kémiatanítási igényét hivatott kiszolgálni a mai intézmény elődje, mára már a kémiaoktatást minden kar saját professzorai végzik. Intézetünk vegyészek, környezetkémikusok, biokémikusok és környezetanalitikusok képzésével foglalkozik alap-, mester-, és a doktori képzés szintjén. Oktatóink a 7 tanszék valamelyikének tagjai: Analitikai kémia-, Biokémia-, Fizikai kémia-, Technológia- és Környezetvédelem-, Oktatásmetodika-, Szerves kémia-, valamint Általános- és

Szervetlen kémia Tanszék. Napjainkban az Analitikai kémia Tanszéken három magyarjű kolléga dolgozik: dr. Vastag Gyöngyi professzorasszony, Bognár Szabolcs és Cakó Bagány Nikolett doktoránsok, a Biokémia Tanszéken Farkas Sándor végzős doktoráns (rövidesen már megvédi a doktori tézisé), a Szerves kémia Tanszéken MSc. Forró Eszter és Arcson Ottó szakmunkatársak és jómagam, dr. Barta Holló Berta az Általános- és Szervetlen kémia Tanszéken.

A korábbi években is dolgoztak az Intézetben sikeres magyar professzorok és asszisztensek, sőt az első tanárok között voltak magyarok is, mint dr. Kiss Tibor és dr. Halasi Rózsa. Sokan ma már nyugállományba vonultak: dr. Surányi Terézia, dr. Mészáros Szécsényi Katalin, dr. Csanádi János, dr. Češljević Valéria, dr. Halasi Tibor, míg mások sajnos már nincsenek közöttünk: dr. Zsigrai István, dr. Gaál Ferenc és dr. Guzsány Valéria. Egy ideig intézményünk hírnevét öregbítették dr. Borbély Mária, dr. Üveges Erika, mr. (magiszter) Rehák Nándor, és később dr. Papp Zsigmond is, akik a TTK-n töltött évek után más intézményekben kamatoztatják vagy kamatoztatták tudásukat és tapasztalataikat.

Megjegyzés

Ez az összefoglalás az Intézet történetével foglalkozó évkönyvek alapján készült.

Hivatkozások

1. Abramović, B.; Šojić, D.; Matijević, B.; Trivić, S.; Kuhajda, K.; Srećo, B.; Jovanović, L.; Jović, B.; Tubić, A.; Adamov, J.; Đaković-Sekulić, T.; Lalović, M.; Ćirin-Novta, V.; Grbović, L. *50 godina od Zavoda do Departmana za hemiju, biohemiju i zaštitu životne sredine, Prirodno-matematički fakultet*: Novi Sad, **2012**.
2. *30 godina prirodnih i matematičkih nauka, 15 godina Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu*; Žigrai, I.; Glumac, S.; Carić, S.; Hadžić, O.; Ćurčić, S. Ed.; Prirodno-matematički fakultet: Novi Sad, **1985**.

* Tel.: +381 21 485 2746, e-mail: berta.hollo@dh.uns.ac.rs

The short history of the Department of Chemistry, Biochemistry and Environmental Protection

The first Department of Chemistry of the Faculty of Philosophy was founded in 1961. A year later it became the Institute of Chemistry, an independent institute of the University of Novi Sad. In 1993 it became part of the Faculty of Sciences but did not change its name until 2003. Then it was named to Department of Chemistry. Later, in the school year 2010/2011 its name was changed to the Department of Chemistry, Biochemistry and Environmental Protection. This Department is responsible for teaching and educating future chemists, biochemists, environmental chemists, and

environmental analytics at the bachelor, master, and PhD levels. Our professors, assistants, and researchers are organized into seven chairs: Analytical Chemistry, Biochemistry and Natural Products Chemistry, Physical Chemistry, Chemical Technology and Environmental Protection, Chemistry teaching methodology, Organic Chemistry, and General and inorganic chemistry. Among the staff of the Department were and still are Hungarian professors, researchers, and technicians also.